మహా భారతం

అరణ్య పర్వము

షష్టాశ్వాసము.

(ఎఱ్ఱాప్రగ్గడ ప్రణీతము)

ఆ ప్రకారంగా, మహా భారత కథను, నైమిశారణ్యంలో, శౌనక మహర్షి ఆశ్రమంలో, రోమహర్షుణి కుమారుడైన ఉగ్రశ్రవసుడు (సూతి) అనే పౌరాణి కుడు, శౌనకాది మహా మునులకు ఇలా చెప్పసాగాడు.

ఇక్కడి దాకా కథను విన్న జనమేజయుడు వైశంపాయనుని చూచి ఓ మహర్షి! ఎల్లప్పుడూ పాండవులకు హాని తనపెట్టే దుర్యోధనుడు, ఆ ప్రకారం శత్రువులచే అవమానం పొందటం, పైగా పాండవులచేత రక్షింపబడటం జరిగింది కదా! ఇంత అవమానం పొందిన దుర్యోధనుడు ఎలా హస్తినాపురం చేరుకున్నాడు. దుర్యోధనుడు తాను అభిమాన ధనుడు అని చెప్పుకుంటాడు కదా! మరి, అంతటి అభిమాన ధనుడు తనకు జరిగిన పరాభవము ఎలా సహించాడు. తదుపరి దుర్యోధనుడు

ఎలా ప్రవర్తించాడు వివరించండి అని అడిగాడు. దానికి వైశంపాయనుడు ఇలా బదులు చెప్పాడు.

ఆ ప్రకారంగా పాండవులచేత బంధ విముక్తుడైన దుర్యోధనుడు, అవమాన భారంతో, మితిమీరిన దుఃఖంతో, తన సేనలను మరల కూర్చుకొని, కొంత దూరం వెళ్లి, అక్కడ కుటీరములు వేయించి విడిది చేసాడు.

సుయోధనునికి నిద్ర పట్టలేదు. తన కుటీరంలో ఏకాతంగా పడుకొని దుఃఖిస్తూ ఉన్నాడు. ఆసయమంలో కర్ణుడు అక్కడకు వచ్చాడు.

“ఓ రారాజా! మానవులకు సాధ్యం కాని దానిని నువ్వు సాధించావు. గంధర్వులతో యుద్ధం చేసి గెలిచావు. నేను కూడా నా శక్తి వంచన లేకుండా శత్రువులను చంపాను కాని మన సేనలు నాకు సహకరించలేదు. నా రథము విరిగిపోయినది అందువలన నేను వికర్ణుని రథము ఎక్కి పక్కకు పోయినాను. నీవు శత్రువులను జయించినావని విని చాలా ఆనందించాను.” అని కర్ణుడు పలికాడు.

ఆ మాటలు వినిన సుయోధనుడు "అయ్యో! ఇతనికి జరిగిన విషయము తెలిసినట్టులేదు" అని తలచి సిగ్గుతో కర్ణునితో ఇలా పలికాడు

"కర్ణా! నేను, తమ్ములు గంధర్వులను ఎదిరించాము. నాకు త్రసేనునికి యుద్ధం జరిగింది. అతడు నన్ను, నా భార్యను, తమ్ములనూ,పరివారమును అందరిని బంధించాడు. అంతలో మనవారు కొందరు ధర్మరాజు వద్దకు పోయి శరణు వేడారు. ధర్మరాజు తన తమ్ములను పంపాడు. వారు ముందు మంచి మాటలతో గంధర్వులకు నచ్చ చెప్పారు. వారు వినలేదు. పాండవులు గంధర్వులతో యుద్ధం చేసారు. చిత్ర సేనుడు అర్జునునితో మాటలాడి ప్రసన్నుని చేసుకొన్నాడు. భీముడు అర్జునుడు నకుల సహదేవులు, గంధర్వులు అందరూ నన్ను వెంటపెట్టుకొని ధర్మరాజు వద్దకు వెళ్లారు. అప్పుడు ధర్మరాజు నన్నువిడి చి పెట్టాడు.

కర్ణా! ఇంత అవమానము జరిగిన తరువాత జీవించి ఉండటం నిరర్ధకము. ఇంక నేను ప్రజలను ఎలా పాలించగలను! నన్నుచూసి జనులు నవ్వరా! గంధర్వులతో యుద్ధం చేయుచున్నప్పుడు మరణించి ఉండిన ఇంతటి అవమానము జరుగదు కదా! స్వర్గలోక ప్రాప్తి కలిగి ఉండెడిది గదా! కాబట్టి ఇంతటి అవమానముల పాలైన నేను ప్రాయోపవేశము చేసి మరణించుటయే ఉత్తమము.

నా తరువాత దుశ్శాసనుడు మీకు నాయకుడు. అతనితో మీరు హస్తినాపురమునకు పొండు. ఆ అవమాన భారములో నేను హస్తినా పురమునకు రాలేను. పదిమందిలో తిరగలేను. తండ్రిగారు ధృ తరాష్ట్రునితో, తాత భీష్మునితో ఎలా సంభాషించగలను. ఇది అంతా నా ఆత్మ దోషము. చేజేతులా చేసుకున్న కర్మము. అనుభవించితీరవలెను.

పెద్దవాడు సిరి సంపదలతో తులతూగవచ్చును. మంచి విద్యలు నేర్వవచ్చును.కాని వాటిని సద్వినియోగము చేయకపోతే చెడిపోతాడు. నేనూ అంతే. ఐనా నా అంతటి వాడిని ఒక గంధర్వుడు చెఱపట్టడమా! ఎంతటి అవమానము! ఆత్మాభిమానము చెడినపుడు, శరీరములో ప్రాణములు ఉండుట నిరర్ధకము. కాబట్టి వెంటనే ప్రాయోపవేశము చేసి ప్రాణత్యాగము చేసెదను. నా నిర్ణయమునకు తిరుగులేదు" అన్నాడు దుర్యోధనుడు.

పక్కనే ఉన్న దుశ్శాసనుని చూచి "దుశ్శాసనా! నీకు రాజ్యాభి షేకము చేసెదను. శకుని, కర్ణుల సహాయముతో ఈ భూమండలమును ఏలుకొనుము. నీ తమ్ములకు సంతోషము కలిగించుము. బ్రాహ్మణులను

సన్మానింపుము. గురువులను భక్తి తో కొల్చుచూ, ప్రజలను పాలింపుము.” అని అన్నాడు.

ఆ మాటలకు దుశ్శాసనుడు తల్లడిల్లిపోయాడు. అతని కాళ్ల మీద పడి “అన్నయ్యా! ఆ భూమి బద్దలైననూ, హిమాలయములు చలించినను, సముద్రములు ఇంకిపోయినను, సూర్యుడు, చంద్రుడు వారి తేజములు కోల్పోయిననూ, నీవే సార్వభౌముడవు. నేను ఈ రాజ్య భారమును వహింపజాలను.” అంటూ దుశ్శాసనుడు ఏడవసాగాడు.

కర్ణుడు వారిద్దరిని చూచి “సుయోధనా! దుశ్శాసనా! మీరు ఇద్దరూ ఈ ప్రకారము చిన్న పిల్లలవలే రోదించుట తగదు. ధైర్యము వహించి శోకమును విడవండి. ఈవిధంగా శోకించువారిని చూచి శత్రువులు సంతోషించెదరు. కాబట్టి మీరు శోకించవలదు.

సుయోధనా! చంద్ర వంశపు రాజువు. ఒక అల్పుని మాదిరి దుఃఖించవచ్చునా! ఎన్నో భోగభాగ్యాలు అనుభవించవలసిన ఈ శరీరమును ఇలా త్యజించ దగునా! నీవే ఈప్రకారము దుఃఖించిన మమ్ములను ఓదార్చువారెవరు. కాబట్టి నీ నిర్ణయమును మార్చు కొనుము.

సుయోధనా! నువ్వు పాండవులచేత విముక్తుడవైతివని దుఃఖించుచున్నావు. అది సరి కాదు. ఏ రాజు పాలనలో ప్రజలు నిశ్చింతగా జీవించుచున్నారో, ఆ ప్రజలు రాజునకు సేవకులు. కావున, రాజు ఆపదలో ఉన్నప్పుడు తమ పౌరుషమును చూపి రాజును రక్షించుట వారి ధర్మము. పాండవులు నీ దేశములో నివశిస్తూ నీ ఆజ్ఞలకు లోబడ్డవారు. నీకు కింకరులు. నీకు ఆపద వచ్చినప్పుడు నిన్ను రక్షించుట వారి విధి. ధర్మము. వారి కర్తవ్యము వారు నెరవేర్చారు. దానికి ఇంత వగచుట ఎందులకు? అదియును కాక పాండవులు జూదమాడి తమ రాజ్యము పోగొట్టుకొని నీకు దాసులైనారు. వారి సమస్త సంపదలు నీ అధీనములు. వారు ఎల్లప్పుడూ నీకు దాస్యము చేయవలసిన వారు. ఈ మాత్రం సాయంచెయ్యడం పెద్ద గొప్ప ఏమున్నది. కాబట్టి దానికి నీవు వగవ వలదు. లెమ్ము హస్తినాపురమునకు పోవుదము.” అని కర్ణుడు పలికాడు. కాని సుయోధనుడు అతని ప్రాయోపవేశ నిర్ణయమును మానలేదు.

అప్పుడు శకుని సుయోధనుని చూచి ఇలా అన్నాడు. “సుయోధనా! కర్ణుని మాటలు వినుము. నీ దుఃఖమును వీడుము. నేను పాండవుల సంపదలు అన్నియు నీకు కట్టబెట్టాను. అవి నీ పరాక్రమము చేత సంమాదించినవి కావు. నేను సంపాదించి ఇచ్చిన పాండవ

రాజ్యమును వదలి నీవు ప్రాయోపవేశము చేసిన నాకు మనసు బాధకలుగును. నీవు చిన్నప్పటి నుండి సిరిసంపదలతో పెరిగావు. పెద్దలకు సేవ చెయ్యలేదు. కాబట్టి నీకు వ్యవహారిక జ్ఞానం అంతగా లేదు.

అప్పుడప్పుడు మనసు వికలం అవుతుంది. కోపం వస్తుంది. ధీరుడైన వాడు వాటిని వెంటనే అంతమొందించాలి. పిరికితనము, ఏమరిపాటు, మెతకతనము రాజుకు ఉండకూడదు. పాండవులు నీకు ఉపకారం చేసారు. వారికి ప్రత్యుపకారం చెయ్యడం ధర్మం. వారిని తగురీతిని సత్కరించుము. అంతేకాని ఈ ప్రకారం ప్రాయోపవేశం చెయ్యడం అవివేకము. పాండవులను పిలిపించుము. వారు మంచివారు. పరాక్రమ వంతులు. వారి రాజ్యము వారికి ఇచ్చి వారిని సత్కరించుము. అప్పుడే నీకు ఎనలేని కీర్తి లభిస్తుంది. పాండవులు నీకు సోదరులు. మీరు ఇరువురూ కలిసి ఆ రాజ్యాన్ని పాలించండి. అందరూ సుఖంగా ఉండండి." అని శకుని సుయోధనునితో పలికాడు.

అప్పుడు సుయోధనుడు దుశ్శాసనుని, కర్ణుని, శకునిని చూచి "మీరు నన్ను ఎందుకు వారిస్తున్నారు. నాకు ఈ భోగ భాగ్యాలమీద ఆసక్తి లేదు. ప్రాయోపవేశము చెయ్యవలెనని నిశ్చయించుకొన్నాను.

మీరు నాకు అడ్డు చెప్పవలదు. మీరు మీ ఇష్టం వచ్చిన చోటుకు వెళ్లండి" అని సుయోధనుడు పలికాడు.

అప్పుడు వారు "నిన్నువిడిచి మేము ఎక్కడికి పోగలము. మేమూ నీ తో సహగమనము చేస్తాము" అని పలికారు.

ఇంతలో పొద్దు కూకింది. సుయోధనుడు స్నానము చేసి శుచియై, ధర్భాసనము మీద మౌనంగా కూర్చున్నాడు.

రాత్రి అయింది. ఆ సమయంలో దేవతలచేత ఓడింప బడి పాతాళంలో ఉన్న దానవులు ఈ విషయం తెలుసుకున్నారు. వెంటనే వారు శుక్రాచార్యుని ఆశ్రయించారు. ఆయన కృత్య అనే భీకరాకారాన్ని సృష్టించాడు. వెంటనే పోయి సుయోధనుని పాతాళానికి తీసుకురమ్మని కృత్యను ఆజ్ఞాపించాడు. ఆ ప్రకారం కృత్యపోయి సుయోధనుని పాతాళానికి తీసుకొని వచ్చింది. సుయోధనుని చూచి దానవులు అతనిని కౌగలించుకొని కుశలమడిగారు.

"సుయోధనా! నీవు శూరుడవు. భరతకులోధ్భవుడవు. ఇంతటి సాహసం ఎందుకు చేస్తున్నావు. ఆత్మ హత్య చేసుకున్నవాడికి లోక నింద, హీనత, దుర్గతి ప్రాప్తిస్తుంది అని తెలుసుకదా! నీ వంటి బుద్ధిమంతులు

ఈ ప్రకారం చేయ తగునా! కాబట్టి నీ నిర్ణయము మార్చుకొనుము. ధైర్యమును, ప్రతాపమును పాటింపుము. శత్రువులను ఓడించుము. అదియును కాక నీవు మామూలు మానవుడవు కావు. నీ జన్మ వృత్తాంతము చెప్పెదము వినుము.

మేము పరమేశ్వరుని గూర్చి తపస్సు చేసాము. అప్పుడు పరమేశ్వరుడు నిన్ను సృష్టించి మాకు ప్రసాదించాడు. నీ శరీరం పైభాగము వజ్రసమానముగా సృష్టించాడు. ఏ రకమైన అస్త్రశస్త్రములు నీ శరీర పైభాగమును ఛేధించలేవు. నీవు కారణ జన్ముడవు. నీకు సాయం చెయ్యడానికి చాలామంది రాక్షసులు క్షత్రియులుగా జన్మించారు. వారే భగదత్తుడు మొదలైన వారు. భీష్మ, ద్రోణ, కృపాచార్యుడు మొదలగు వారు దేవతాంశలతో జన్మించిననూ, వారి భావములో రాక్షసాంశలు ఉండుటచేత, వారు యుద్ధములో తమ పుత్రులు, పౌత్రులు, మిత్రులు, అన్నదమ్ములను, శిష్యులను, బాలురు వృద్ధులు, అనే బేధం లేకుండా పాండవులను వారి సేనలనూ నాశనం చేస్తారు.

నీ మనసులో అర్జునుడు అంటే కొంచెం భయం ఉంది. దానికి ఒక విరుగుడు ఆలోచించాము. శ్రీకృష్ణుడు నరకాసురుడిని చంపాడు. ఆ నరకాసురుడి అంశను కర్ణుడిలో ప్రవేశ పెట్టాము. అప్పుడు కర్ణుడు శ్రీ

కృష్ణుని, అర్జునుని మీద పగపట్టి చంపగలడు. దేవేంద్రుడు కూడా తనకుమారుడు అర్జునుని రక్షించుకొనుటకు బ్రాహ్మణుని వేషంలో వెళ్లి అతని కవచకుండలములు అపహరిస్తాడు. ఎందుకంటే దేవేంద్రుడు కూడా కర్ణుని అర్జునుడు గెలువలేడు అని అనుకుంటున్నాడు కదా!

అదియును కాక, లక్షల మంది రాక్షసవీరులు సంశప్తకులు అనే పేరున జన్మించినారు. వారి చేత అర్జునుడు ఓడించబడతాడు. ఈ సమస్త భూమండలాన్ని నీవే పరిపాలించగలవు. కాబటి నీ దైన్యమును వదలి పెట్టుము." అని రాక్షస వీరులు అతనికి చెప్పారు.

తరువాత కృత్య మరల అతనిని భూలోకమునకు తీసుకొని వచ్చి అతని శయ్య మీద పడుకోబెట్టింది.

సూర్యోదయం కాగానే ని ద్రలేచాడు. రాత్రి జరిగినది అంతా కలా నిజమా అని తేల్చుకోలేకపోయాడు. కాని ఎవరికి చెప్పకూడదు అనుకున్నాడు. కాని తాను పాండవులను జయించగలను అని ఆత్మవిశ్వాసం కలిగింది.

తెల్లవారగానే కర్ణుడు మరల దుర్యోధనుని వద్దకు వచ్చాడు. "సుయోధనా! మనము మరణించి సాధించేది ఏముంది! మరణించిన తర్వాత శత్రువులను జయించలేము కదా! కాబట్టి ఆత్మహత్య వలన నిన్ను ఎవరూ మెచ్చరు. బతికి ఉంటేనే మనము శత్రువులను జయించి సమస్త సౌఖ్యములను అనుభవించగలము. కాబట్టి ఇది దుఃఖించ తగ్గ సమయం కాదు. సుయోధనా! నీకు అర్జునుడు అంటే భయం ఉంది. ఇదిగో ఈ ఆయుధాన్ని బట్టి శపథం చేస్తున్నాను. అరణ్య అజ్ఞాత వాసములు ముగిసిన మీదట, యుద్ధములో నేను అర్జునుని సంహరించ గలను. ఇదే నా ప్రతిజ్ఞ." అని భీకర ప్రతిజ్ఞ చేసాడు కర్ణుడు.

రాత్రి రాక్షసవీరులు పలికిన పలుకులు ఇప్పుడు కర్ణుని ప్రతిజ్ఞ సుయోధనునిలో కొత్త ఆశలు నింపాయి ప్రాయోపవేశాన్ని విరమించాడు. శకుని, కర్ణుడు, తమ్ములతో తిరిగి హస్తినాపురం ప్రవేశించాడు.

ఒకరోజు భీష్ముడు సుయోధనుని చూచి "సుయోధనా! నీవు పెద్దల మాటలను పెడచెవిని బెట్టి ఘోషయాత్రకు వెళ్ళావు. కాని ఏమి జరిగిందో చూచావు కదా! అజాత శత్రువు ధర్మరాజు దయవలన బతికి బయటపడ్డావు. లేకపోతే ఆ గంధర్వుని చెరలో ఉండేవాడివి. నీవు కర్ణుని నమ్ముతావు కదా! అతను ఏమి చేసాడు. నిన్ను నీ తమ్ములను వదలి

పారిపోయాడు. అతని యుద్ధనైపుణ్యం కనులారా చూచావు కదా! సుయోధనా! పాండవులు పరాక్రమవంతులు. వారితో పోలిస్తే కనీసం 16వ పాలుకూడా లేడు ఈ కర్ణుడు. అతడు ఒట్టి మాటల వీరుడు. అతనిని నమ్మి నీ వంశమును నాశనం చేసుకోకు. ఇప్పటి కన్నా పాండవులతో సంధి చేసుకొని సుఖంగా బతుకు. నీ మేలుకోరి చెపుతున్నాను." అని పలికాడు భీష్ముడు.

భీష్ముడు చెప్పిన మాటలకు ఏమాత్రం విలువ ఇవ్వకుండా, శకుని, కర్ణులతో నవ్వుకుంటూ అక్కడి నుండి వెళ్లిపోయాడు సుయోధనుడు.

సుయోధనుడు కర్ణుని చూచి "కర్ణా! ధర్మరాజు రాజసూయ యాగం చేసాడు కదా! అలాంటి యాగమే నేను చెయ్యాలని అనుకుంటున్నాను. తగు సన్నాహాలు కావించు." అన్నాడు సుయోధనుడు.

కర్ణుడు వెంటనే "అదెంతపని సుయోధనా. ఇప్పుడు ఈ భూమండలంలోని రాజులందరూ నీకు సామంతులు. వెంటనే ప్రారంభించు. రాజులందరికి ఆహ్వానాలు పంపు. బ్రాహ్మణోత్తములను సత్కరించు. యాగశాలలు నిర్మించు. అన్న సంతర్పణములకు తగిన

సంభారములు సమకూర్చు. దేవేంద్రుడి మాదిరి యాగం చెయ్యి” అన్నాడు కర్ణుడు.

వెంటనే సుయోధనుడు పురోహితులను పిలిచి రాజసూయ యాగం చెయ్యడానికి తగు సన్నాహాలు చెయ్యమన్నాడు. వారు ఆలోచించి “సుయోధనా! పాండవులు నీకు శత్రువులు. వారిని జయించిన గాని నీవు రాజసూయ యాగం చెయ్యలేవు. రాజసూయ యాగం వంటిదే వైష్ణవము అనే యాగము. దానిని ఇదివరకు వాసుదేవుడు చేశాడు. దానిని నీవు నిర్విఘ్నముగా చేయుము ఇది నీకు తగిన యాగము” అని చెప్పారు.

సుయోధనుడు దానికి సమ్మతించాడు. వెంటనే తల్లితండ్రులు ధృతరాష్ట్రుడు, గాంధారికి, తాత భీష్మునకు, గురువు ద్రోణునకు, కృపాచార్యునకు చెప్పి వారి అనుమతి తీసుకున్నాడు. అన్ని దేశాల రాజులను. బ్రాహ్మణోత్తముల కు ఆహ్వానాలు పంపాడు. పాండవులను ఆహ్వానించడానికి ఒక దూతను ద్వైతవనానికి పంపాడు.

అతను ద్వైతవనానికి పోయి ధర్మరాజును కలిసి “ధర్మరాజా! రారాజు సుయోధనుడు ఒక మహా యాగము చేస్తున్నాడు. మిమ్ములను

ఆహ్వానించడానికి నన్నుపంపాడు. కాబట్టి మీరు వేంచేయవలసినది ” అని అర్థించాడు.

“సుయోధనుడు యాగం చెయ్యడం నాకు చాలా సంతోషంగా ఉన్నది. మా కురువంశం పావనము అవుతుంది. మేము చేసుకొనిన ఒప్పందం ప్రకారం అరణ్య అజ్ఞాతవాసములు చేస్తున్నాము. మేము ఇప్పుడు రావడం సమంజసంగా ఉండదు. దయచేసి ఆ విషయం మీ రాజుతో చెప్పండి“ అని పలికాడు.

పక్కనే ఉన్న భీముడు అతనిని చూచి “అరణ్య అజ్ఞాతవాసములు గడచిన మీదట, మేమే పిలవకుండానే వచ్చి మా ఆయుధాలతో అగ్ని గుండం వేల్చి, అందులో నీ రాజు దుర్యోధనుని, అతని నూర్గురు తమ్ములను యజ్ఞపశువులుగా అర్పించగలము” అని చెప్పు అని పలికాడు. ఆ దూత అవే మాటలను సుయోధనునికి చెప్పాడు.

యాగనిర్వహణకు, యాగమునకు వచ్చినవారికి సత్కరించడానికి తగు ఏర్పాట్లు చెయ్యడానికి ధృతరాష్ట్రుడు విదురుని నియోగించాడు. యాగం నిర్విఘ్నంగా పరిసమాప్తి అయింది. యాగమునకు వచ్చినవారు సుయోధనుని చేసిన యాగమును పొగిడారు. కొంతమంది మాత్రం ఆ యాగం ధర్మరాజు చేసిన రాజసూయ యాగముతో సరిపోలదన్నారు.

కర్ణుడు సుయోధనుని చూచి సుయోధనా! నీవు వైష్ణవ యాగమును నిర్విఘ్నముగా నెరవేర్చావు. ఇదేమాదిరి పాండవులను జయించి రాజసూయయాగమును కూడా నెరవేర్చగలవు. నేను యుద్ధంలో అర్జునుని చంపినదాకా నా కాలి గోళ్లను కూడా కడుగుకొనను" అని శపథం చేసాడు.

దానికి సంతోషించి సుయోధనుడి గాఢాలింగనము చేసుకొని "కర్ణా నీ సాయం ఉన్నంతవరకు నేను పాండవులను జయించటం ఏమంత కష్టం కాదు." అని అభినందించాడు.

కర్ణుడు చేసిన శపథం విని ద్వైతవనంలో ఉన్న ధర్మరాజు భయపడ్డాడు. ఒకరోజు ధర్మరాజు నిద్రిస్తుండగా అతనికి స్వప్నములో ఒక అడవి జంతువు కనపడి "అయ్యా మీరు ప్రతిరోజూ మమ్ములను చంపి తింటున్నారు. మా జాతులు నామమాత్రము అవుతున్నాయి. మా వంశాలు నాశనం కాకముందే మీరు ఈ ప్రదేశమును విడిచి వెళ్లండి" అని అభ్యర్థించాయి.

మరునాడు ధర్మరాజు తన తమ్ములతో భార్యతో, పురోహితులతో బ్రాహ్మణులతో ద్వైతవనము విడిచి కామ్యకవనమునకు వెళ్లారు. అక్కడ కూడా కేవలం కాయలు పళ్లు, ఆకులు తింటూ జీవ హింస చేయ కుండా అరణ్య వాసములో పదకొండు ఏళ్లు గడిపారు. ఇంక ఆఖరి సంవత్స రానికి వచ్చేసారు.

ఒకరోజు వేదవ్యాసుడు పాండవుల వద్దకు వచ్చాడు. ధర్మజుడు ఆ మహా ఋషిని తగు రీతిని సత్కరించాడు. "మహాత్మా! తపస్సు, దానము గొప్పవి అంటారు కదా. ఆ రెంటిలో ఏది గొప్పదో చెప్పండి " అని అడిగాడు. దానికి వేదవ్యాసుడు ఇలా చెప్పసాగాడు.

"ధర్మరాజా! దానము అంటే తనకు ఉన్న దానిని పరులకు ఇవ్వడం. మనుష్యులకు ప్రాణముల కంటే ధనము అంటే ఎక్కువ తీపి కదా. మనుష్యులు ఎన్ని కష్టములు పడినా, ఏమి చేసినా ధనం కోసమే కదా! అన్ని కష్టములకు ఓర్చి సంపాదించిన ధనము పరులకు ఇవ్వడం గొప్ప విషయమే కదా. కాబట్టి దానమే గొప్పది.

సాధారణంగా బుద్ధిహీనులు తాము అక్రమంగా ఆర్జించిన ధనం దానం చేస్తుంటారు. దాని వలన పుణ్యం రాదు. న్యాయం గా

సంపాదించిన ధనం కొంచెం దానం చేసినా పుణ్యం వస్తుంది. అలాంటి న్యాయార్జిత మైన ధనము, సకాలంలో దానం చెయ్యాలి. సరి అయిన ప్రదేశంలో దానం చెయ్యాలి. అదీకూడా యోగ్యుడికి దానం చెయ్యాలి. అపాత్ర దానం చెయ్యరాదు. నీకు వ్రీహి ద్రోణాపాఖ్యానము చెపుతాను వినుము అని చెప్పసాగాడు.

దర్మజా! పూర్వము కురుక్షేత్రములో ముద్గలుడు అనే బ్రాహ్మణుడు ఉండేవాడు. అతడు పేద వాడు.కాని నిత్య సత్య వ్రతుడు. నిష్టాగరిష్ఠుడు. తనకు ఉన్న దానిలోనే అతిధులను సత్కరించేవాడు. పొలములలో రాలిన ధాన్యమును ఏరుకొని జీవనం సాగించేవాడు.

ఒక రోజు అతని ఇంటికి దుర్వాసుడు అనే మునీశ్వరుడు వచ్చాడు. అతని ఆకారం పిచ్చి వాని వలె ఉంది. ముద్గలుడు దుర్వాసునికి స్వాగతం పలికాడు. అర్ఘ్యపాద్యాదులు ఇచ్చి సత్కరించాడు. తనకు ఉన్నదానిలోనే దుర్వాసునికి భోజనం పెట్టాడు. దుర్వాసుడు భోజనం చేసి వెళ్లిపోయాడు.

తరువాత దుర్వాసుడు ప్రతి అమావాస్య పౌర్ణమికి ముద్గలుని ఇంటికి వస్తూనే ఉన్నాడు. ముద్గలుడు తను నిరాహారుడై ఉండి ఆ

మహామునికి భోజనం పెట్టేవాడు. ఆ విధంగా ఆరు పర్వదినాలు వరుసగా వచ్చాడు దుర్వాసుడు. ముద్గలుడు మనసులో ఏ మాత్రం కష్టపడకుండా ప్రీతిలో దుర్వాసునకు భోజనం పెట్టాడు. దుర్వాసుడు ఆశ్చర్యపోయాడు.

" ఓ ముద్గల మునీ! నీ వంటి దానశీలుని నేను ఈ లోకంలో చూడలేదు. నీవు సత్త్వగుణ సంపన్నుడవు. పుణ్యమూర్తివి. నీవు మనసులో ఏవగించు కొనక, అవమానము సేయక, కొంచెముకూడా కోపము లేకుండా, నీకు నాకు అతిథి పూజ చేసావు. నీకు ఈ అన్నదానము, సత్యము, నీ ధైర్యము, పరుల సొత్తును ఆశించక పోవడం, నీకు ధనములు.

మనస్సును ఇంద్రియములను సరిగా ఉంచునదే తపస్సు. అట్టి తపస్సు నువ్వు చేసావు. నీ అతిథి సత్కారముతో నేను తృప్తి చెందాను. నీకు సశరీరంగా స్వర్గలోక ప్రాప్తి కలుగుతుంది" అని చెప్పి దుర్వాసుడు వెళ్లిపోయాడు.

ఒక దేవదూత విమానాన్ని తీసుకొని ముద్గలుని వద్దకు వచ్చాడు. "ముద్గల మహా మునీ నీవు చేసిన పుణ్యము వలన నీకు స్వర్గలోక ప్రాప్తి

కలిగింది. విమానం ఎక్కుము" అని ప్రార్ధించాడు. అప్పుడు ముద్గలుడు ఆ దేవదూతను చూచి "అయ్యా! దేవలోకం ఎలా ఉంటుంది." అని అడిగాడు. అప్పుడు ఆ దేవదూత ఈవిధంగాచెప్పసాగాడు.

"తపస్సుచేసి సిద్ధి పొందిన మహా మునులు, యజ్ఞాలు చేసిన వారు, సత్యసంధులు, ఇంద్రియములను జయించిన వారు, దానము చేసిన వారు, యుద్ధములో మరణించిన వీరులు, దేవలోకంలో నివసిస్తూ ఉంటారు. ఇంకా అప్సరసలు, సిద్ధులు,సాధ్యులు, దేవమునులు, మరుత్తులు, కూడా నివసిస్తూ ఉంటారు. మేరు పర్వత శిఖరం అక్కడే ఉంది. నందనోద్యానం ఉంది. అక్కడ ఆకలి దప్పులు ఉండవు. వ్యాధులు, ముసలి తనం ఉండదు. అక్కడ అందరికి తేజోమయ దేహాలు ఉంటాయి స్వర్గంలో ఉన్నంత కాలం ఎలాంటి దుఃఖాలు ఉండవు. నిరంతర సౌఖ్యము, ఆనందము ఉంటుంది.

స్వర్గలోకం పైన బ్రహ్మ లోకం ఉంది. మనువులు, మహా ఋషులు అక్కడ ఉంటారు. అక్కడ పునర్జన్మ ఉండదు. ప్రళయ కాలంలో అన్ని లోకాలు నాశనం అవుతాయి.కాని బ్రహ్మ లోకం మాత్రం నిలిచి ఉంటుంది.

మనుష్యుడు భూలోకంలో చేసిన పుణ్యాలకు ఫలితం స్వర్గలోకంలో అనుభవిస్తాడు. కాని అక్కడ ఎలాంటి పుణ్యం చెయ్యడానికి వీలులేదు. చేసిన పుణ్య ఫలం అనుభవించిన తరువాత, మరల భూలోకానికి రావలసిందే. స్వర్గ సుఖాలు అనుభవించిన తరువాత మరల భూలోకానికి వచ్చిన మనుషుడు వాటిని విడిచి పెట్టలేక వేదనకు గురి అవుతాడు. స్వర్గలోకం లో ఉన్న వారు కూడా, తమ కాన ఉన్నత స్థితిలో ఉన్న వారిని చూచి మనసులో బాధ పడతారు. బ్రహ్మలోకం శాశ్వతము. కాని స్వర్గలోకము అనుభవానికి మాత్రమే. భూలోకము కర్మభూమి. భూలోకంలో చేసిన కర్మ ఫలంస్వర్గంలో అనుభవిస్తారు. దేవలోకం గురించి చెప్పాను కదా. ఇంక రండి వెళదాము" అన్నాడు దేవ దూత.

అప్పుడు ముద్గలుడు "అయ్యా! నాకు అశాశ్వతము లైన స్వర్గ సుఖములు అవసరం లేదు. ఏ లోకానికి పోతే మరల తిరిగా జన్మ లేదో ఆ లోకానికి పోవడానికి ప్రయత్నం చేస్తాను. మీరు వెళ్లిరండి" అని పలికాడు. దేవదూత వెళ్లిపోయాడు. తరువాత ముద్గలుడు జ్ఞాన యోగి అయ్యాడు. ద్వందములయందు ఆసక్తిని విడిచి పెట్టాడు. అన్నింటిని సమభావంతో చూడ్డం అలవాటు చేసుకున్నాడు. జీవన్ముక్తుడు అయ్యాడు కాబట్టి ధర్మజా! నీవు రాజ్యాన్ని కోల్పోయినందుకు చింతించకుము." అని

వేదవ్యాసుడు పాండవులకు హితబోధ చేసాడు. తరువాత తన ఆశ్రమానికి వెళ్లాడు.

కొన్ని రోజులు గడిచాయి. ఒకరోజు పాండవులు వేటకు వెళ్లారు. ద్రౌపది కుటీరంలో ఒంటరిగా ఉంది. అప్పుడు ఆ సమయంలో సింధు దేశాన్ని పాలించే మహా రాజు సైంధవుడు (జయద్రధుడు) తన చతురంగ బలాలతో సాల్వరాజ పుత్రికను వివాహ మాడు నిమిత్తము పయనిస్తూ మార్గ మధ్యంలో కామ్యక వనం చేరుకున్నాడు.

తన కుటీరం ముందు నిలిచి ఉన్న ద్రౌపదిని చూచాడు. ఆమె అందానికి ఆశ్చర్యపోయాడు. ఆమెను కామించాడు. ఆమెను పొందాలి అనుకున్నాడు. తన మిత్రుడు కోటికాస్యుడు అనే వాడిని పిలిచి "ఈ సుందరాంగి ఎవరు? ఈమె మీద నా మనసు లగ్నమైనది. నీవు ఆమెను కలిసి వివరములను తెలుసుకొని ఆమెకు నాకు సంయోగం కలిగించాలి." అని అడిగాడు.

వాడు వెంటనే ద్రౌపది వద్దకు వెళ్లాడు. ద్రౌపదిని చూచి "ఓ లలనా! నీవు ఎవరు. క్రూర మృగములు సంచరించే వనములో ఎందుకు ఉన్నావు? నీవు వన దేవతవా? దేవేంద్రుని భార్య శచీదేవివా? లేక

లక్ష్మీదేవివా? నీ భర్త ఎవరు? నీ పేరేమి? నా పేరు కోటికాస్యుడు. మహా బలవంతుడను. అడుగో అక్కడ రథం మీద ఉన్న వాడు త్రిగర్త దేశాధి పతి. ఆ పక్కన ఉన్నవాడు కళింగ దేశాధి పతి. ఆ పక్కన ఉన్న వాడు సింధు దేశాధీశుడు జయద్రధుడు. అతనికి నీమీద మనసు కలిగినది. అందుకే ఇక్కడకు నన్ను పంపాడు" అని చెప్పాడు కోటికాస్యుడు.

ఆ మాటలు విన్న ద్రౌపది అతనిని చూచి "అన్నా! నేను ఒంటరి దానను. పుత్రులు కల దానిని. నీవు నా దగ్గరకు రావడం మంచిది కాదు. నన్ను సామాన్య స్త్రీగా ఎంచి ఇలా మాట్లాడటం తగదు. నేను పాంచాల దేశాధీశుని కుమార్తెను. నా పేరు కృష్ణ. నేను పాండవులకు ధర్మ పత్నిని. వారితో వనవాసం చేస్తున్నాను. కొంచెం సేపటిలో నా భర్తలు వస్తారు. మీరు కొంచెం సేపు ఈ సమీపంలో ఉండండి. పాండవులు రాగానే మీకు తగిన అతిధి సత్కారాలు చేయగలరు." అని చెప్పి కుటీరము లోనికి వెళ్లింది.

కోటి కాస్యుడు పోయి ద్రౌపదిని గూర్చి వివరాలు జయద్రధునికి చెప్పాడు. ఎలాగైనా ద్రౌపదిని అపహరించి తీసుకు వెళ్ల వలెననే తలంపుతో జయద్రధుడు ఆమె కుటీరం లోపలకు వెళ్లాడు. ద్రౌపదిని చూచి

"ద్రౌపదీ నీకు క్షేమమేనా? పాండవులు క్షేమమేనా! " అని అడిగాడు.

"అయ్యా! అందరూ క్షేమమే. ఇప్పుడు నీవు మాకు అతిథివి. ఆ ఆసనాన్ని అలంకరించుము. నా భర్తలు వేటకు వెళ్లారు వచ్చు సమయము అయినది. వారు వచ్చిన తరువాత వారిచేత అతిథి సత్కారములు పొంది వెళ్ల వచ్చును." అని పలికింది.

"ద్రౌపదీ! నీ మీద నాకు మనసు కలిగినది. నీవు నాతో రమ్ము వచ్చి రథము ఎక్కుము. రాజ్యమును పోగొట్టుకొన్న పాండవులతో నీవు ఏమి సౌఖ్యములు అనుభవించగలవు. నా తో రమ్ము" అని పలికాడు.

ఆ మాటలకు ద్రౌపది భయపడి పోయింది. తన భర్తలు ఎప్పుడు వస్తారా అని ఎదురు చూస్తూ ఉంది. పాండవులు వ చ్చువరకు అతనితో ఏదో మాటలాడి కాలక్షేపం చేయవలెనని అనుకొన్నది.

" అయ్యా! నీవు ధృతరాష్ట్రుని కూతురు దుస్సలకు భర్తవు. అంటే నా భర్తలకు ఆమె సోదరి. నీవు నాకు సోదరుడవు. నీవు ఈ ప్రకారం పలకడం తగునా! " అని పలికింది.

దానికి జయద్రధుడు "ద్రౌపదీ! రాజులకు ఆడువారివిషయంలో ఈవావి వరుసలు పట్టించు కోనవసరం లేదు. అది రాజధర్మం. రాజులు వారి ఇష్టం వచ్చినట్టు వినోదించ వచ్చును. ద్రౌపదీ! నీకు ఒక విషయం తెలియునా. స్త్రీలు ఒకరి సొత్తు అని చెప్పడాని కి వీలులేదు. అందరూ అనుభవించ వచ్చును." అని పలికాడు.

వీడు మంచి మాటలతో వినే టట్టులేడు అని తలంచి ద్రౌపది

"ఓరీ! క్షత్రియ కులములో పుట్టిన అధముడా! పాండవుల శౌర్య పరాక్రమములు తెలిసీ నన్ను అవమానిస్తున్నావు. నీవు తగిన ఫలితాన్ని అనుభవిస్తావు. ఓ జయద్రధా! నీకు భీముని గురించి తెలుసుకదా! గుహలో పడుకున్న సింహం జూలుపట్టుకొని లాగుతున్నావు. జాగ్రత్త! అర్జునుని గాండీవం గురించి తెలియునా! అర్జునునికి కోపం తెప్పించిన వాడు బతకడం అసాధ్యం. నకుల సహదేవులను అవమానించడం త్రాచుపాముల జంటను తొక్కడం లాంటిది. ఎలా చూచినా నేటితో నీకు

ఆయువు తీరినది. నీకు చావు తప్పదు. నీకు చావు మూడి నాతో ఇలా మాట్లాడుతున్నావు. జాగ్రత్త" అని హెచ్చరించింది.

ఆ మాటలకు జయద్రధుడు నవ్వుతూ "పాండవుల సంగతి నాకు బాగా తెలియును. నన్ను భయపెట్టకుము. మేమూ పరాక్రమ వంతులమే. ఇంక మారు మాటలాడక నా వెంట రమ్ము అదుగో బంగారు రధము. ఎక్కుము." అని పలికాడు.

"జయద్రధా! నేను వీరుల ధర్మ పత్నిని. నీతో ఎక్కువగా మాట్లాడనవసరం లేదు. మరల చెపుతున్నాను. పాండవులు నా భర్తలు. శ్రీకృష్ణుడు నా అన్న. వారు నిన్ను నాశనం చేస్తారు. అర్జునుడు ఒక్కసారి గాండీవాన్ని ఎక్కుపెడితే నీవు ప్రాణభయంతో పారిపోతావు. భీమసేనుని ఒక్కసారి చూస్తేనే చాలు నీ మదం అణిగిపోతుంది. నేను పతివ్రతను. నా పాతివ్రత్యమే నన్ను కాపాడుతుంది." అని పలికింది.

కాని సైంధవుడు వినలేదు. ఆమె పెద్దగా అరిచింది. ధౌమ్యుడిని పిలిచింది. ఆయన వచ్చులోపలే సైంధవుడు ద్రౌపదిని బలాత్కారంగా చీర కొంగు పట్టుకొని లాగుతున్నాడు. ఆమె వాడిని బలవంతాగా

నెట్టింది. వాడు కింద పడ్డాడు. సైంధవునకు పట్టుదల పెరిగింది. పైకి లేచి ద్రౌపదిని బంధించి తన రథము మీద కూర్చోపెట్టుకొని బయలుదేరాడు.

అతనిని చూచి ధౌమ్యుడు "అయ్యా రాజులకు ఈ ప్రకారం దుష్కర్మలు చేయడం తగునా. ఆమెను విడిచి పెట్టుము. నీ పాపం నిన్ను నాశనం చేస్తుంది." అని పలుకుతూ ఆ రథాన్ని వెంబడించాడు. ఇంతలో పాండవులు కుటీరానికి వచ్చారు. వారికి దుశ్శకునాలు గోచరించాయి. ఇంతలో ద్రౌపది పరిచారిక వారిని చూచి "సైంధవుడు ద్రౌపదిని రథం మీద తీసుకొని పోయాడు" అని చెప్పింది. పాండవులకు కోపం వచ్చింది. వెంటనే సైంధవుడు వెళ్లిన దిక్కున వెళ్లారు.

రథం వెనక పరుగెత్తుతున్న ధౌమ్యుడు కనిపించాడు. ఆయనను వెనుకకు పంపి పాండవులు సైంధవుని వెంబడించారు. తన రథం వెనుక వస్తున్న పాండవులను చూచాడు సైంధవుడు. ద్రౌపదిని చూచి "ద్రౌపదీ అందులో నీ భర్తలు ఎవరు ఎవరో చెప్పవా" అని చమత్కారంగా అడిగాడు. "నీవు ఇప్పుడు పాండవులను గురించి తెలుసుకున్నా ప్రయోజనం లేదు. నీకు శిక్ష తప్పదు. అయినా అడిగావు కాబట్టి చెపుతున్నాను. చచ్చేముందు వారిని గురించి తెలుసుకో" అంటూ పాండవులను గురించి వివరంగా చెప్పింది.

సైంధవుడు తన సేనలను వారిమీదికి యుద్ధానికి సన్నద్ధం చేసాడు. కోటికాస్యుడు భీముని ఎదుర్కొన్నాడు. పాండవులు వారితో యుద్ధం చేసారు. ఇరువురికి భయంకరమైన యుద్ధం జరిగింది. పాండవుల ధాటికి సైంధవుని సేనలు ఆగలేకపోయాయి. ఆ యుద్ధంలో త్రిగర్త దేశాధీశుడు సుధన్వుడు, సురథుడు, మరణించారు. భీముడు కోటి కాస్యుని చంపాడు. అర్జునుడు అంగారకుడు, కుంజరుడు, సృంజయుడు, స్తుకుడు శత్రుంజయుడు, సుప్రబుద్ధుడు, శుభంకరుడు, భ్రమంకరుడు, శూరుడు, రధి, గుహకుడు, బలాఢ్యుడు, అనే పేరుగల సౌవీర వీరులను చంపాడు.

ఆ సమయంలో సైంధవుడు ద్రౌపదిని తన రథం మీది నుండి దింపి తాను రథం తోలుకొని పారిపోయాడు. అది చూచాడు అర్జునుడు, శత్రు సేనలను చంపుతున్న భీముని వద్దకు వచ్చాడు. "భీమసేనా! సైంధవుడు పారిపోయాడు. ఇంక అమాయకులైన వీరిని చంపడం మానుము" అని చెప్పాడు. అందరూ ద్రౌపది దగ్గరకు వచ్చారు.

అర్జునుడు ధర్మరాజును చూచి "అన్నయ్యా మీరు, ద్రౌపది, నకులసహదేవుడు, ధౌమ్యుడు ఆశ్రమానికి వెళ్లండి. నేను భీమసేనుడు

సైంధవుని వెంబడిస్తాము" అని చెప్పారు. ద్రౌపదిభీమార్జునులను చూచి "సైంధవుడు దుర్మార్గుడు. వాడి పట్ల జాలి చూపవద్దు. వాడిని వధించండి" అని చెప్పింది.

వెంటనే అర్జునుడు జయద్రధుని వెంబడించి అతని రథాన్ని, గుర్రాలను కూల్చాడు. అప్పుడు జయద్రధుడు రథం నుండి కిందికి దూకి పారిపోయాడు. భీముడు అర్జునుడు వాడిని వెంబడించి వాడిని పట్టుకున్నారు. భీముడు వాడిని కింద పడవేసి వాడి మెడమీద కాలు వేసి నిలుచున్నాడు. భీముడు వాడిని చితక కొట్టాడు. వాడు స్పృహ తప్పాడు.

" అన్నయ్యా! ఇంక చాలు. ఇంకా కొడితే వీడు చస్తాడు. అన్న ధర్మజుని మాట ప్రకారము వీడిని మన్నించు" అన్నాడు. "అబ్బా అర్జునా! వీడిని మన్నించడమా! వీడిని మన్నిస్తే ఎన్నో అనర్ధాలు జరుగుతాయి. వీడివి తగినశాస్తి చేస్తాను" అంటూ భీముడు ఒక పదునైన కత్తితో వాడి తలను ఐదు శిఖలు గా గొరిగాడు. వాడిని లేపి "ఒరేయ్ జయద్రధా! నీవు పోయిన ప్రతిచోటా నేను పాండవ దాసుడను అని చెప్పాలి లేకపోతే చస్తావు" అని హెచ్చరించాడు.

తరువాత వాడిని కట్టి రథం మీద పడవేసి ధర్మరాజు వద్దకు తీసుకొని వచ్చారు. "అన్నయ్యా వీడు పాండవ దాసుడు జయద్రధుడు" అని వాడిని ధర్మరాజు పాదాల మీద పడేసాడు. ద్రౌపది వాడిని చూసి హేళనగా నవ్వింది. ధర్మరాజు వాడిని చూచి "ఇంకమీదట చెడ్డ పనులు చేయకుము బుద్ధిగా ఉండుము" అని మందలించి వదలి పెట్టాడు.

అవమాన భారంతో జయద్రధుడు గంగానదీ తీరానికి వెళ్లాడు. శివుడిని గూర్చి ఘోరమైన తపస్సుచేసాడు. శివుడు అతనికి ప్రత్యక్షమైనాడు. "దేవా! యుద్ధంలో నేను పాండవులను, వారి సేనను జయించే వరాన్ని ప్రసాదించు" అని కోరాడు. "జయద్రధా! అది అసాధ్యం. పాండవులను ఎవరూ జయించలేరు. కాని నువ్వు కోరావు కాబట్టి ఒక వరం ఇస్తున్నాను. అర్జునుని తప్ప మిగిలిన పాండవులను ఒక్కరోజు మాత్రం నువ్వు జయించే వరం ప్రసాదిస్తున్నాను. ఇందులో ఆంతర్యాన్ని గ్రహించి ప్రవర్తించు" అని అంతర్ధానమయ్యాడు శివుడు. తరువాత జయద్రధుడు సింధు దేశానికి వెళ్లిపోయాడు.

తరువాత ఒకరోజు ధర్మరాజు వద్దకు మార్కండేయ మహర్షి వచ్చాడు. ధర్మరాజు అతనిని సాదరంగా ఆహ్వానించాడు. ఉచితాసనము ఇచ్చి అర్ఘ్య పాద్యాదులతో సత్కరించాడు.

" మహర్షి! మేము, ద్రౌపది ఈ అడవులలో ఇన్ని కష్టాలు పడుతున్నాము కదా. మా వలె అడవులలో కష్టములు పడ్డ వారు ఉన్నారా?" అని అడిగాడు. దానికి మార్కండేయ మహర్షి ఇలా చెప్పసాగాడు.

"దర్మజా! పూర్వము ఇక్ష్వాకు వంశంలో అజుడు అనే రాజు ఉండేవాడు. అతని కుమారుడు దశరథుడు. అతనికి ముగ్గురు భార్యలు. వారిలో కౌసల్య అను భార్యకు రాముడు, కైకేయి అను భార్యకు భరతుడు, సుమిత్ర అను భార్యకు లక్ష్మణుడు, శత్రుఘ్నుడు అనే కుమారులు కలిగారు.

బ్రహ్మకు మానస పుత్రుడైన పులస్త్యునకు వైశ్రవణుడు అనే కుమారుడు జన్మించాడు. వైశ్రవణుడు తన తండ్రి పులస్త్యుని మాట వినకుండా, బ్రహ్మను గూర్చి తపస్సు చేసాడు. నలకూబరుడు అనే

కుమారుడిని, లోకంలో ఉన్న ధనానికి ఆధిపత్యాన్ని, లంకా రాజ్యాన్ని, శివునితో స్నేహాన్ని కోరుకున్నాడు.

పులస్త్యుడు తన శరీరము నుండి విశ్రవసుడు అనే వాడిని సృష్టించి వైశ్రవణునికి హాని చెయ్యమని పంపాడు. ఇది తెలిసి వైశ్రవణుడు విశ్రవసుని వద్దకు పోయి “అయ్యా నేను నీకు పుత్రసమానుడను. దయచూపుము” అని ఆయనకు నృత్త గీత విద్యావిశారదలయిన పుష్పోత్కట, మాలిని, బక లనే రాక్షస వనితలను సృష్టించి ఇచ్చాడు. వారు విశ్రవసునకు పరిచర్యలు చేస్తున్నారు.

విశ్రవసుడు వారికి సంతానాన్ని ప్రసాదించాడు. పుష్పోత్కటకు రావణుడు, కుంభకర్ణుడు, మాలినికి విభీషణుడు, బక కు ఖరుడు, శూర్పణఖ అనే కవలలు జన్మించారు. విశ్రవసుడు వారికి నామకరణం చేసాడు. వారిలో రావణుడు అత్యంత పరాక్రమ వంతుడు. పది తలలు కలవాడు. కోపిష్టి. కుంభకర్ణుడు కూడా కఠిన హృదయుడు. గర్విష్ఠి. విభీషణుడు మంచి గుణాలు కలవాడు. ఖరుడు దుర్మార్గుడు. బ్రాహ్మణులను అవమానించేవాడు. రక్త, మాంసాలు ఆహారంగా తీసుకొనే వాడు. శూర్పణఖ కూడా పాపాత్మురాలు. అధర్మపరురాలు.

ఆ రాక్షస కుమారులు తండ్రి విశ్రవసుని దగ్గర వేద వేదాంగాలు, విలువిద్య అభ్యసించారు. ఒకరోజు వైశ్రవణుడు (కుబేరుడు) వారిని చూడటానికి వచ్చాడు. అతని వైభవాన్ని చూచారు రావణాదులు. అది అంతా అతనికి తపస్సు వలన సమకూరినది అని తెలుసుకున్నారు. వారుకూడా తపస్సు చెయ్యడానికి బయలుదేరారు.

రావణుడు, కుంభకర్ణుడు, విభీషణుడు బ్రహ్మను గూర్చి వేయి సంవత్సరాలు తపస్సుచేసారు. వారికి శూర్పణఖ, ఖరుడు సేవలు చేస్తున్నారు. కాని బ్రహ్మ ప్రత్యక్షం కాలేదు. రావణుడు తన తలల లో ఒక తలను ఖండించి అగ్నికి ఆహుతి చేసాడు. కాని బ్రహ్మ దేవుడు సాక్షాత్కరించలేదు. ఆ ప్రకారం వేయి సంవత్సరాలకు ఒక తల చొప్పున తొమ్మిది తలలను అగ్నికి ఆహుతి చేసాడు. పదివేలసంవత్సరాలు పూర్తి అయ్యాయి. తన పదవ తలను ఆహుతి చెయ్యడాని సిద్ధం అయ్యాడు రావణుడు. అప్పుడు బ్రహ్మదేవుడు ప్రత్యక్షం అయ్యాడు. రావణునికి ఖండించిన తొమ్మిది తలలు తిరిగి ప్రసాదించాడు. ఏమి వరము కావాలో కోరుకోమన్నాడు.

అప్పుడు రావణుడు “బ్రహ్మదేవా! నేను దేవతలచేత కాని. పితరులచేత గాని, రాక్షసులచేతగాని, పాములచేతగాని, గంధర్వ,

విద్యాధర,యక్షుల చేతగాని, నేను ఓడిపోకూడదు. విశ్వంలో ఎక్కడికైనా నా ఇష్టం వచ్చినట్టు సంచరించే కామరూపాన్ని ప్రసాదించు." అని కోరాడు. బ్రహ్మదేవుడు "రావణా! నీకు మనుజుల వల్ల తప్ప ఇతరుల వల్ల నీకు మరణభయం లేదు" అని వరం ఇచ్చాడు.

తరువాత కుంభకర్ణుని చూచి "నీకు ఏమి వరం కావాలో కోరుకో" అని అడిగాడు. దానికి కుంభకర్ణుడు విధివశాత్తు తనకు అత్యంత ప్రియమైన నిద్రను ప్రసాదించమన్నాడు. అలాగే అని బ్రహ్మదేవుడు వరం ఇచ్చాడు. తరువాత విభీషణుని చూచి నీకు ఏం వరం కావాలో కోరుకో అన్నాడు. దానికి విభీషణుడు "దేవా! నాకు ఎంతటి ఆపద వచ్చినా నాలో పాప చింతన పొడసూపకుండు గాక. నాకు బ్రహ్మాస్త్రాన్ని అనుగ్రహించు" అని ప్రార్థించాడు.

దానికి బ్రహ్మ "అయ్యా! నీవు రాక్షస వంశంలో పుట్టినను ఇంతటి ధర్మబుద్ధిని కలిగి ఉన్నావు. నీకు అమరత్వంప్రసాదిస్తున్నాను. నీవు కోరిన వరాలు ఇచ్చాను" అని చెప్పి అంతర్ధానమయ్యాడు.

బ్రహ్మదేవుని వలన వరాలు పొందిన రావణుడు అమిత గర్వంతో కుబేరునిమీదికి లంకా నగరానికి యుద్ధానికి వెళ్లాడు. రావణుని శక్తి

తెలుసుకున్నా కుబేరుడు పుష్పక విమానము ఎక్కి లంకను వదలి పారిపోయాడు. రావణుడు అతనిని వెంబడించి అతని విమానాన్ని అపహరించాడు. దానికి యక్షరాజైన కుబేరుడు కోపించి "పెద్దవాడైన నన్ను అవమానించి నా విమానాన్ని అపహరించావు. ఇది పరులపాలు అవుతుంది" అని శపించాడు.

తరువాత రావణుడు దేవలోకం మీదికి దండెత్తి ఇంద్రుడిని దేవతలను జయించాడు. లోకాలను గడగడలాడించాడు. అప్పుడు ఋషులు దేవతలు అందరూ కలిసి అగ్ని దేవుని వెంటపెట్టుకొని బ్రహ్మదేవుని దగ్గరకు వెళ్లారు. "విశ్రవసుని కుమారుడు రావణుడు దేవతలను జయించి వారిని తన దాసులుగా చేసుకున్నాడు. లోకాలు భయంతో వణుకుతున్నాయి. మీను కాపాడాలి" అని ప్రార్ధించారు.

" అయ్యా! నేను ఈవిషయంలో నారాయణునితో ఆలోచించి ఒక నిర్ణయం తీసుకున్నాను. శ్రీమహావిష్ణువు మానవునిగా జన్మించి అతనిని హతమారుస్తాడు. ఇంద్రుడు, మిగిలిన దేవతలు కోతులుగా ఎలుగుబంట్లుగా జన్మిస్తారు." అని దుందుభి అనే యక్ష కాంతను పిలిచి ఆమెను కుబ్జ రూపమున మంధర అనే పరిచారికగా భూలోకములో జన్మించి దేవకార్యము నిర్వహించమన్నాడు.

బ్రహ్మదేవుని ఆజ్ఞ ప్రకారము దేవతలు పెద్ద కొండల వలె వజ్రసమానమైన శరీరములతో, అత్యంత పరాక్రమ వంతులైన కోతులుగా ఎలుగు బంట్లుగా జన్మించారు.

ఇది ఇలా ఉండగా అయోధ్యలో దశరథ మహా రాజుకు శ్రీరాముడు మొదలగు పుత్రులు కలిగారు. వారు పెరిగి పెద్ద వారయ్యారు. వేదవేదాంగాలు చదువుకున్నారు. విలువిద్యలో నిష్ణాతు లయ్యారు. దశరథుడు వారికి వివాహాలు జరిపించాడు.

శ్రీరాముడిని యవ్వరాజ్య పట్టాభిషిక్తుని చేయడానికి నిశ్చయించాడు దశరథుడు. మంత్రులను, పౌరులను సంప్రదించి ముహూర్తం నిర్ణయించాడు. ఆ సమయంలో కైకేయి కుమారుడైన భరతుని పెంచిన మంధర అను దాది కైకేయి వద్దకు పోయి "అమ్మా! ఇదే చోద్యం అమ్మా. నీ భర్తకు నీ మీద అసలు ప్రేమ లేదా. నీ మీద ఎంతటి ప్రేమ చూపించాడు. ఆయన మాయ మాటలు నమ్మి నీవుమోసపోయావు అమ్మా. దశరథునికి నీ మీద అస్సలు ప్రేమ లేదు. అదుగో ఆ కౌసల్య మీదనే ప్రేమ. అందుకే ఆమె కొడుకును రాముని రాజును చేస్తున్నాడు. ఇంక నేనేం చేసేది. నిన్ను నీ కొడుకును పక్కన బెట్టి రాముడు రాజ్యం చేస్తాడు." అని పలికింది మంధర.

ఆమె మాటలు విని కైకేయి సంభ్రమంతో వెంటనే తన భర్త దశరథుని వద్దకు వెళ్లింది. "మహారాజా! ఇదివరకు మీరు నాకు ఒక వరం ఇచ్చారు. ఆ వరం ఇప్పుడు ప్రసాదిస్తారా" అని అడిగింది. అలాగే అన్నాడు దశరథుడు. అప్పుడు కైకేయి తన కుమారుడు భరతుని యౌవరాజ్యపదమునందు అభిషిక్తుని చేయుట, శ్రీరాముని పదునాలుగేళ్లు ఏళ్లు అడవులకు పంపుట అనే వరాన్ని ప్రసాదించమని అడిగింది. ఆమాటలు విని దశరథుడు స్పృహ తప్పి పడిపోయాడు.

తన తల్లి కైకేయి వరం కోరడం, తన తండ్రి ఆడిన మాట తప్పలేక మూర్ఛ పోవడం గురించి తెలిసుకున్నాడు శ్రీరాముడు. వెంటనే తన తల్లి కైకేయి మాట ప్రకారము తన భార్య సీతతో సహా అరణ్యానికి బయలు దేరాడు. శ్రీరాముని తమ్ముడు లక్ష్మణుడు అతనిని అనుసరించాడు.

తరువాత దశరథుడు మూర్ఛనుంచి తేరుకున్నాడు. తన కుమారుడు శ్రీరాముడు, భార్య సీతతో, తమ్ముడు లక్ష్మణునితో వనవాసం వెళ్లాడని తెలుసుకున్నాడు. ఆ శోకం తట్టుకోలేక దశరథుడు మరణించాడు.

కైకేయి భరతుడిని పిలిపించింది. "కుమారా! నీ తండ్రి దశరథుడు మరణించాడు. నీ అన్నలు వనవాసం వెళ్లారు. ఇంక ఈ రాజ్యానికి వారసుడివి నువ్వే. కాబట్టి రాజ్యభారాన్ని వహించు" అని చెప్పింది. భరతునికి కోపం, దుఃఖం ఒకేసారి కలిగాయి. "అమ్మా! నీవు మా సూర్య వంశానికి మచ్చ తెచ్చావు. కోరరాని కోరిక కోరి నా తండ్రి మరణానికి కారణమయ్యావు. నా అన్న రాముని, లక్ష్మణుని అడవులకు పంపావు. నీవు చేసిన పాపమునకు అంతం లేదా. " అని తల్లిని తూలనాడాడు.

తరువాత తండ్రికి యధావిధి అంతిమ క్రియలు నిర్వర్తించాడు. మంత్రులతోనూ సామంతులతోనూ ముగ్గురు తల్లులతోనూ, తమ్ముడు శత్రుఘ్నునితోనూ రాముడు ఉన్న త్రకూట పర్వతమునకు బయలుదేరాడు. జటా వల్కలములు, చర్మమును ధరించి న రాముని చూచాడు. ఆయన కాళ్లమీద పడి "అన్నా! మన తండ్రి మరణించాడు. నీవే మాకు దిక్కు. నీవు అయోధ్యకు వచ్చి రాజ్యాభిషిక్తుడవై మమ్ములను పాలింపుము" అని ప్రార్థించాడు. కాని రాముడు దానికి సమ్మతించలేదు. అప్పుడు భరతుడు రాముని పాదుకలు తీసుకొని అయోధ్యకు వచ్చి, నంది గ్రామము వచ్చి, రామ పాదుకలను పూజించుచూ, రాముని ప్రతినిధిగా రాజ్య పాలన చేయసాగాడు.

తరువాత రాముడు శరభంగ ముని ఆశ్రమానికి వెళ్లాడు. అక్కడి నుండి దండకారణ్యము వెళ్లాడు. గోదావరీ తీరంలో ఒక పర్ణశాలను నిర్మించుకొని అక్కడ నివసిస్తున్నాడు. అప్పుడు దశకంఠుని చెల్లెలు శూర్పణఖ అనునది అక్కడకు వచ్చి వారికి అపకారము చేయబోగా, ఆ రాజకుమారులు ఆమె ముక్కు, చెవులు కోసి పంపారు.

శూర్పణఖ సోదరులు ఖరుడు, దూషణుడు అను వారలు14,000 మంది రాక్షసులతో రాముని మీదికి యుద్ధానికి వచ్చారు. రాముడు వారిని సంహరించాడు. అప్పుడు శూర్పణఖ రావణుని వద్దకు వెళ్లి అతని పాదముల మీద పడి ఏడ్చింది.

ఆమెకు జరిగిన పరాభవమును చూచి రావణుడు "సోదరీ శూర్పణఖా! నీకు పరాభవము చేసిన వాడు ఎవడు? వాడు ఎవడో చెప్పు వాడికి ఆయుువు తీరిపోయింది. వాడిని వెంటనే వధిస్తాను" అన్నాడు కోపంతో రావణుడు. అప్పుడు శూర్పణఖ తాను రామ లక్ష్మణుల వద్దకు పోయినప్పటినుండి, ఖరదూషణుల మరణం వరకూ జరిగినది అంతా సవిస్తరంగా చెప్పింది.

రావణాసురుడు వెంటనే గోకర్ణ క్షేత్రానికి వెళ్లాడు. అక్కడ శ్రీరాముని చేతిలో పరాభవాన్ని పొందిన మారీచుడు అనే రాక్షసుడు శివుని గూర్చి తపస్సు చేసుకుంటున్నాడు. మారీచుడు రావణాసురునికి మంత్రిగా పని చేసాడు. మారీచుడు రావణాసురుని ఆహ్వానించాడు. "మారీచా! రాముడు అనే వాడు మన ఖరుని, దూషణుని రాక్షసులను సంహరించాడు. ఇప్పుడు దండకారణ్యంలో ఉన్నాడు. వాడిని పరాభవించాలి. నీవు నాకు సాయం చెయ్యాలి" అని రావణుడు మారీచుని అడిగాడు.

ఆ మాటలు వినగానే మారీచుడు వణికిపోయాడు. "రావణా! యుద్ధంలో రాముని పరాక్రమం గురించి నీవు వినలేదేమో! శివుడు కూడా రామ బాణాని ఎదురు నిలువ లేదు. నీకు చేటు కాలము దాపురించి ఈ పని చేస్తున్నావు. ఈ ప్రయత్నము మానుము. నేను రామునితో యుద్ధలో ఓడిపోయి ఈ విధంగా తపస్సు చేసుకుంటున్నాను." అని చెప్పాడు.

"మారీచా! నీవు నా మాట వినకపోతే ఇప్పుడే నేను నిన్ను సంహరిస్తాను." అన్నాడు రావణుడు. వీడి చేత చచ్చే కంటే రాముని చేత చావడం మంచిది అని అనుకున్నాడు మారీచుడు. "రావణా! నీకు

మంచి చెప్పాను. నీవు వినలేదు. నీ ఇష్టం వచ్చి నట్టు చెయ్యి" అని అన్నాడు.

"మారీచా! నీవు ఒక బంగారు లేడి రూపం ధరించి రాముని భార్య సీత ముందు నిలిచి ఆమెను ప్రలోభ పెట్టుము. సీత ఆ బంగాలేడిని తెచ్చి ఇమ్మని రాముని అడుగుతుంది. రాముడు నిన్ను పట్టుకోడానికి వెళతాడు. అప్పుడు నేను సీతను అపహరిస్తాను. సీతా వియోగంతో అతను పరితపిస్తాడు." అని చె ప్పాడు.

రావణాసురుని ఆదేశం మేరకు మారీచుడు బంగారు లేడి రూపంలో రాముని ఆశ్రమం దగ్గర తిరుగుతున్నాడు. సీత చూచింది. బంగారు లేడిని తెచ్చి పెట్టమని రాముని అడిగింది. విధి ప్రేరితుండయి రాముడు, సీత సంరక్షించమని లక్ష్మణుని నియోగించి, బంగారు లేడిని తరుముకుంటూ వెళ్లాడు. అంది నట్టే అంది అందకుండా పారిపోయింది బంగారు లేడి. రాముడు దానిని తరుముతూ చాలా దూరం పరుగెత్తాడు. అప్పటికి అర్ధం అయింది రాముడికి అది రాక్షస మాయ అని. వెంటనే బాణాన్ని సంధించి విడిచాడు. అది మారీచునికి తగిలింది. వాడు "హా లక్ష్మణా! సీతా! " అని రాముని కంఠస్వరాన్ని అనుకరిస్తూ అరిచి, కిందపడి మరణించాడు.

ఈ అరుపును సీత విన్నది. లక్ష్మణుని చూచి "లక్ష్మణా! మీ అన్నయ్య ఆపదలో ఉన్నట్టు ఉన్నాడు. నీవు వెళ్లి రక్షించు" అని చెప్పింది. "అమ్మా! సీతా! భయపడకుము. శ్రీరాముని గెలువగల శూరుడు ఈ లోకంలో లేడు. ఇప్పుడే రాముడు శత్రుసంహారం చేసి రాగలడు" అని పలికాడు.

సీతకు కోపం వచ్చింది. ఆ కోపావేశంలో లక్ష్మణుని మీద అనుమానం కలిగింది. "లక్ష్మణా! నాకు నీ తలంపు అర్థం అయింది. నా మీద నీకు ఈ విధమైన జాలి ఎందుకు? నేను చావనైనా చస్తాను గాని నీకు దక్కను." అని కఠోరంగా పలికింది. లక్ష్మణుడు ఆ మాటలు వినలేక చెవులు మూసుకున్నాడు. వెంటనే విల్లు అమ్ములు తీసుకొని రాముడు వెళ్లిన మార్గం వైపు వెళ్లాడు.

అవకాశం కోసం ఎదురు చూస్తున్న రావణుడు సన్యాసి వేషంలో అక్కడికి వచ్చాడు. మార్గాయాసంతో అలిసిపోయి నట్టు కనిపించాడు. సీత ఆ సన్యాసిని చూచింది. ఆయనకు అతిధి సత్కారాలు చేసింది. తినడానికి పండ్లు ఇచ్చింది. సీతను చూస్తూ రావణుడు మోహంతో వివశుడయ్యాడు.

“సుందరీ! నా పేరు రావణుడు. నేను దానవ నాయకుడను. నా రాజధాని లంక. నీవు నన్ను వరించి నన్ను భర్తగా చేసుకో. దివ్యమైన భోగాలు అనుభవించు. అయినా రాఘవుడు ఎక్కడ? వాడితో ఈ అడవులలో ఇన్ని కష్టముడు పడుతున్నావా! ఇంక నీ మనసులో వేరు ఆలోచన రానీయకు. నన్ను వరించు.”

“అయ్యా! తమరు ఈ ప్రకారం మాట్లాడటం తగునా? ఆకాశం నేల కూలినా, ఈ భూమి బ్రద్దలైనా, సముద్రములు ఇంకిపోయినా, సూర్యచంద్రులు తమ తేజములు కోల్పోయినా, నేను నా భర్త రాముని తప్ప అన్యుని మనసులో తలపను.” అని సీత పలికి దూరంగా పోయి నిలుచుంది.

రావణుడు సీతను పట్టుకొని ఆకాశానికి ఎగిరి లంకానగరం వైపు పోతున్నాడు. అప్పుడు సీత భయంతో పెద్దగా కేకలు పెట్టసాగింది. “ఓ దేవతలారా! నేను జనకమహారాజు కూతురిని. శ్రీరాముని భార్యను. ఈ రాక్షసుడు నన్ను బలవంతంగా ఎత్తుకుపోతున్నాడు. నన్ను దయతో కాపాడండి. మీకు నమస్కారం చేస్తాను” అని రోదించింది.

ఈమె ఏడుపు జ టాయువు అనే పక్షి విన్నది. జటాయువు రావణుని అడ్డగించాడు. “ఓరి రావణా! నిలువుము. ఈమెను ఎందుకు బలాత్కారంగా ఎత్తుకుపోతున్నావు? ఈమెను విడువుము. లేకపోయిన నేను నిన్ను సంహరిస్తాను. నేను జటాయువును నీకు తెలియదా! ” అని రావణుని అడ్డగించాడు. జటాయువుకు రావణునికి ఘోర యుద్ధం జరిగింది. జటాయువు తన ముక్కుతో గోళ్లతో రావణుని రక్తం వచ్చేట్టు రక్కాడు. రావణుడు కోపంతో జటాయువు రెక్కలు ఖండించాడు. సీతను తీసుకొని పోతున్నాడు.

ఇంక తనను రక్షించే వారు ఎవరూ లేరని, నిరాశతో కిందికి చూస్తూ ఉంది. ఒక పర్వత శిఖరము మీద కొంతమంది వానరులు తిరుగుతున్నట్టు చూచింది. తన కొంగును చించి తన ఆభరణములు అందుతో మూటకట్టి ఆ పర్వత శిఖరం మీద ఉన్న వానరుల దగ్గర పడేట్టు జారవిడిచింది.

రావణుడు సీతను లంకకు తీసుకొని వెళ్లాడు. సీతను అశోక వనంలో ఉంచాడు. ఆమె రక్షణ కొరకు కొందరు రాక్షస వనితలను నియమించాడు.

(స్త్రీలను బంధించి తెచ్చి చెరలో ఉంచినపుడు వారికి రక్షణగా స్త్రీలను భటులుగా నియమించాలని త్రేతాయుగంలోనే ఉంది. రావణుడు ఎంతటి దుర్మార్గుడైనా, రాక్షసుడైనా, పాలనా పరంగా నియమాలు పాటించాడు. కాని ఈనాడు మన పోలీసు స్టేషన్లలో మగవారే స్త్రీలకు కాపలాగా ఉంటున్నారు. స్త్రీలను రాత్రిళ్లు పోలీసు స్టేషన్లలో ఉంచరాదని, స్త్రీలను స్త్రీలే విచారించాలని, స్త్రీలే కాపలాగా ఉండాలని రూల్సు ఉన్నాయి. కాని, చట్టాలను రూల్సును ఎవరూ పట్టించుకోవడం లేదు.)

అక్కడ దండకారణ్యంలో మారీచుని సంహరించిన తరువాత రాముడు కుటీరానికి తిరిగి వస్తున్నాడు. దారిలో లక్ష్మణుడు కనిపించాడు. "లక్ష్మణా! రాక్షసులు తిరిగే ఈ అరణ్యం లో సీతను ఒంటరిగా వదలి రావడం తగునా" అని మందలించాడు. దానికి లక్ష్మణుడు సీత తనను అనుమానించినందున రావలసి వచ్చింది అని చెప్పాడు. కాని మనసులో రాముడు చాలా బాధ పడ్డాడు.

రాముడు, లక్ష్మణుడు సీతను వెదకు కొనుచూ అడవిలో తిరుగుతున్నారు. దారిలో జటాయువును చూచారు. జటాయువు వారిని చూచి "అయ్యా! నా పేరు జటాయువు. నేను నీ తండ్రి దశరథునకు మిత్రుడను. నీ భార్య సీతను రావణుడు ఎత్తుకొని దక్షిణ దిక్కుగా

పోయినాడు. నేను అడ్డగిస్తే నా రెక్కలు ఖండించాడు." అని రావణుని గురించి చెప్పి ప్రాణములు విడిచాడు. రాముడు జటాయువుకు అంతిమ సంస్కారాలు గావించాడు.

తరువాత రామలక్ష్మణుడు దక్షిణ దిక్కుగా సీతను వెతుకుతూ వెళ్లారు. వారికి దారిలో కబంధుడు కనిపించాడు. కబంధుడు ఒక వింతజీవి. దానికి గుండెలో కళ్లు, పొట్టలో నోరు ఉన్నాయి. చేతులు చాలా పొడుగు. చేతులు చాచి జంతువులను పట్టుకొని తింటుంది. ఆ కబంధుడు లక్ష్మణుని పట్టుకంది. అంతటి బలవంతుడైన లక్ష్మణుడు కూడా ఆ బంధనం విడిపించుకోలేక పోయాడు. "అన్నా! శ్రీరామా! నన్ను రక్షించు! నీకు అన్ని ఆపదలే కలిగాయి. నీకు రాజ్యం పోయింది. తండ్రి మరణించాడు. అడవులలో కష్టాలు పడుతున్నావు. భార్యను పోగొట్టుకున్నావు. ఇప్పుడు ఈరాక్షసుడు నన్ను పట్టుకున్నాడు. నా వంటి దురదృష్టవంతుడు ఉంటాడా! " అని అరిచాడు.

అప్పుడు రాముడు "లక్ష్మణా! నీకేం భయం లేదు నేను ఉన్నాను" అని బదులు చెప్పాడు. వెంటనే తన బాణాలతో కబంధుని చేతులు ఖండించాడు. లక్ష్మణుడు బయట పడ్డాడు. వెంటనే ఒక కత్తి తీసుకొని కబంధుడి పొట్టను చీల్చాడు. ఆ రాక్షసుడు ఒక దివ్యపురుషుడుగా మారిపోయాడు.

"రామా! నేను విశ్వావసు అనే గంధర్వుడను. బ్రహ్మదేవుని శాపం వలన నాకు ఈ రాక్షస జన్మ వచ్చింది. నేడు మీ వలన నాకు శాపం నుండి మోక్షం కలిగింది. రావణుడు అనే రాక్షసుడు నీ భార్యను సీతను తీసుకొని పోయి లంకా నగరంలో ఉంచాడు. మీరు ఇక్కడి నుండి పోతూ ఉంటే పంపా సరస్సు వస్తుంది. దానికి అవతల ఋష్యమూక పర్వతము కలదు. అక్క డ వాలి సోదరుడు అయిన సుగ్రీవుడు అనే వానరుడు తన మంత్రులతో నివశిస్తున్నాడు. అతని తో నీవు సఖ్యము చేయుము. నీ కార్యము సిద్ధిస్తుంది." అని చెప్పి ఆ గంధర్వుడు వెళ్లిపోయాడు.

తరువాత రామ లక్ష్మణుడు చాలా దూరం ప్రయాణం చేసి పంపా సరోవర తీరం చేరుకున్నారు. ప్రశాంతమైన ఆ సరోవర తీరం చూచి రాముడికి సీత జ్ఞాపకం వచ్చింది. సీతను తల్చుకుంటూ పెద్దగా ఏడవ సాగాడు. అప్పుడు లక్ష్మణుడు "అన్నయ్యా! నీవంటి పురుష శ్రేష్ఠులు ఇలా ఏడవ తగునా! ఆపదలు వచ్చినప్పుడు ధైర్యంతో ఎదుర్కోవాలి. ఓర్పు వహించాలి. అంతేగాని ఇలా దుఃఖించ తగదు. అన్నయ్యా! నేను నీ తమ్ముడను, నీ సేవకుడను. నేను పక్కనుండగా నీవు శోకించతగదు." అని చెప్పాడు.

తరువాత రాముడు పంపా సరోవర తీరాన తన పితరులకు తర్పణం విడిచాడు. వారికి ఋష్యమూక పర్వతము చాలా ఎత్తుగా కనపడింది. వారు ఆ కొండను చేరుకున్నారు.

ఋష్యమూక పర్వతము శిఖరము మీద ఉన్న సుగ్రీవుడు లనే వానరరాజు రామలక్ష్మణులను చూచాడు వారి వృత్తాంతము తెలుసుకొనుటకు తన సచివుడు ఐన హనుమంతుని పంపించాడు. హనుమంతుడు చాకచక్యంగా వ్యవహరించి రామలక్ష్మణుల గురంచి సమస్త సమాచారము సేకరించాడు. దానిని సుగ్రీవునకు నివేదించాడు. రామలక్ష్మణులకు, సుగ్రీవునకు మైత్రి చేసాడు.

వెంటనే సుగ్రీవుడు సీతాదేవి కింద జారవిడిచిన ఆభరణాల మూటను రాముడికి చూపించాడు. రాముడు ఆ ఆభరణాడు గుర్తు పట్టాడు. సుగ్రీవుడు తన అన్న వాలి తన రాజ్యము అపహరించి తనను వెడల గొట్టాడని, వాలిని చంపి తన రాజ్యం తనకు ఇప్పించమని కోరాడు బదులుగా తాను సీతా అన్వేషణలో సాయం చేస్తానని అన్నాడు. దానికి రాముడు ఒప్పుకున్నాడు. అందరూ వానర రాజధాని కిష్కింధకు వెళ్లారు.

సుగ్రీవుడు తన అన్న వాలిని యుద్ధానికి పిలిచాడు. వాలి సుగ్రీవునితో యుద్ధానికి పోతున్నాడు. వాలి భార్య తార అతనిని వారించింది. “నాధా! సుగ్రీవునికి ఏదో సాయం లభించినట్లు ఉన్నది. దశరధుని కుమారుడైన రామునితోనూ అతని తమ్ముడు లక్ష్మణుని తోనూ సుగ్రీవుడు మైత్రి కుదుర్చుకున్నట్లు నేను విన్నాను. రాముని భార్యను లంకాధిపతి రావణుడు అపహరించాడు. రాముడు సుగ్రీవుని సాయం కోరాడు. దానికి ప్రతిఫలంగా సుగ్రీవునికి సాయం చేస్తాను అన్నాడట. అదియును కాక మహా బలవంతులైన మైందుడు, ద్వివిదుడు, హనుమంతుడు, జాంబవంతుడు అతనికి మంత్రులుగా ఉన్నారు. కావున నీవు ఇప్పుడు సుగ్రీవునితో యుద్ధానికి పోవడం నాకు ఇష్టం లేదు.” అని చెప్పింది తార.

కాని సుగ్రీవుడు భార్య మాటలు లక్ష్య పెట్టలేదు. సుగ్రీవునితో యుద్ధానికి బయలు దేరాడు. సుగ్రీవుని చూచి వాలి “ఓరి దుష్టాత్మా! నేను నిన్ను ఎన్నోసార్లు ఓడించి తరిమి కొట్టాను. మరల సిగ్గు లేకుండా యుద్ధానికి ఎందుకు వచ్చావు” అని అడిగాడు.

“ఓరి వాలీ! నేను నా భార్యను పోగొట్టుకున్నాను. రాజ్యం పోగొట్టుకున్నాను. ఇంక నేను ఉండి చేసేదేముంది. అందుకే వచ్చాను”

అన్నాడు. వాలి సుగ్రీవులు చెట్లను, రాళ్లను ఆయుధములుగా చేసుకొని ఘోరంగా యుద్ధం చేసారు. తరువాత ఒకరితో ఒకరు ముష్టియుద్ధం చేసారు.

వాలి సుగ్రీవులు ఒకే విధంగా ఉన్నారు. వారిలో సుగ్రీవుని పోల్చుకోలేక, రాముడు వారి యుద్ధాన్ని చూస్తూ ఉన్నాడు. ఇది గమనించాడు ఆంజనేయుడు సుగ్రీవుని మెడలో ఒక మాలను వేసాడు. దానిని గుర్తు పెట్టుకొని రాముడు తన బాణంతో వాలిని చంపాడు. వాలి చని పోతూ దశరధ పుత్రుడైన రాముని నిందించుచూ ప్రాణాలు విడిచాడు. రాముడు సుగ్రీవుని వానర రాజ్యానికి పట్టాభి షిక్తుని గావించాడు. వాలి భార్య తారను సుగ్రీవునికి ఇచ్చాడు.

సుగ్రీవుడు రామునికి నమస్కరించి “రామా! నీ మాట నీవు నిలబెట్టుకున్నావు. ఇప్పుడు ఎండాకాలం, తరువాత వర్షాకాలం. తగిన సమయంకాదు. వర్షాకాలం కాగానే నేను వానరులను సీతాన్వేషణకు పంపుతాను” అని చెప్పాడు.

లంకలో అశోక వనంలో ఉన్న సీత రాముని మనసులో స్మరించుకుంటూ కాలం గడుపుతూ ఉంది. సీతకు కాపలాగా రాక్షస

వనితలు త్ర్యక్షి, లలాటాక్షి, త్రిస్తని, ఏకపాద, దీర్ఘజిహ్వ, అజిహ్వ, త్రిజట, ఏక లోచన, మొదలయిన వారు సీత చుట్టూ కాపలాగా ఉన్నారు. ఆమెను బాధిస్తున్నారు. రావణుని పెండ్లి చేసుకోమని బలవంతం చేస్తు న్నారు. అది భరించలేక సీత "అమ్మా నేను రాముని తప్ప మరొక పురుషుని మనసులో తలపను. ఇది నిజము. నీకు జీవించ వలెనని కోరిక లేదు. మీకు ఇష్టం వచ్చినట్టు చేయండి. ఇంక ఆలస్యం ఎందుకు." అని పలికింది. సీత చావడానికి కూడా భయపడటం లేదని కొంతమంది రాక్షస స్త్రీలు రావణునికి చెప్పడానికి వెళ్లారు.

త్రిజట అనే రాక్షసి సీత పక్కన చేరి "అమ్మా! సీతా! నీకు సంతోషం కలిగించే మాట ఒకటి చెపుతాను. నామాట నిజము. నమ్ము. అవింధ్యుడు అనే రాక్షసుడు రాముని మేలు కోరేవాడు నన్ను ఇక్కడి నియమించాడు. నీకు మంచి మాటలు చెప్పమన్నాడు. నిన్ను రావణుడు అపహరించిన తరువాత రామ లక్ష్మణులు కలుసుకున్నారు. నిన్ను వెదుకుతూ సుగ్రీవుని కలుసుకున్నారు. అతనితో స్నేహం చేసారు. సుగ్రీవుడు నిన్ను వెదకించే పని మీద ఉన్నాడు. రావణునికి, రంభ కారణంగా, నలకూబరుడు ఇచ్చిన శాపం ఒకటి ఉన్నది. ఆ శాప కారణంగా రావణుడు నిన్ను బలాత్కారం చెయ్యడు. నీకు రావణుని వలన భయం లేదు.

ఈ దుర్మార్గుడైన రావణునికి చేటు కాలం దాపురించినదని దెలిపే స్వప్నము నాకు వచ్చినది. గాడిదలు కట్టిన రధము మీద, ఒంటినిండా నూనె పూసుకొని, వెంట్రుకలు విరబోసుకొని, రావణుడు దక్షిణదిక్కుగా వెళుతున్నాడు. అతని చుట్టూ కుంభకర్ణుడు, ఇతర రాక్షసుడు ఎర్రని పూలు ధరించి, జుట్టు విరబోసుకొని, ఒంటి మీద బట్టలు లేకుండా, యముని దిక్కుగా వెళుతున్నారు. విభీషణుడు తెల్ల గొడుగు, తెల్ల పూలు ధరించి, తెల్లని కొండమీద తన మంత్రులతో కొలువు తీరి ఉండటం నేను స్వప్నంలో చూచాను.

సీతా! నాకు రాముడు కూడా కలలో కనిపించాడు. రాముడు పెద్ద ఏనుగును ఎక్కి, లక్ష్మణునితో కూడి, సంతోషంగా పాయసం ఆరగిస్తున్నట్టు కనపడింది. నా కల నిజము అవుతుంది. నీవు నీ భర్తను వేగంగా పొందగలవు" అని పలికింది. త్రిజట మాటలు విని సీత కొంచెం ఊరట చెందింది.

రావణుడు సీత మీద మోహం చేత అశోక వనానికి వచ్చాడు. " ఓ సీతా! నీమీద నేను మనసు పడ్డాను. ఎందుకు ఈవిధంగా అన్న పానీయాలు మాని కృశిస్తున్నావు. నన్ను కృపతో ఏలుకొనుము. నేను దేవతలను, యక్షులను, రాక్షసులను జయించిన వాడను. ఎంతోమంది

స్త్రీలు నా అధీనంలో ఉన్నారు.కాని నేను నీ మీద మనసు పడ్డాను. అది నీ అదృష్టం. ఓ లలనా! రాముడు ఎవరు? రాజ్యం కోల్పోయి అడవులలో తిరుగుతున్నాడు. ఒక అల్పుడు. వాడి మీద నీకు ప్రేమ ఏమిటి? వాడి వల్ల నీవు ఏమి సుఖ పడతావు?

నేను సకల లోకములను ఈశ్వరుడను. నీకు 14 కోట్లమంది రాక్షసులు నాకు సేవచేస్తున్నారు. 28 కోట్ల మంది రాక్షసులు, 86 కోట్ల మంది యక్షులు, నన్ను సేవిస్తున్నారు. ధనాధ్యక్షుడు అయిన కుబేరుడు నా అన్న. విశ్రవసుడు నా తండ్రి. గంధర్వ కన్యలు, అప్సరసలు నన్ను సేవిస్తూ ఉంటారు. నన్ను పంచమ లోక పాలకుడు అని ముల్లోకములలో కీర్తిస్తుంటారు. దేవేంద్రుని గృహంలో ఉన్న సమస్తము నా గృహంలో ఉన్నా యి. ఇంతటి ఐశ్వర్యమునకు, నా జీవితమునకు అధీశ్వరివై సుఖించుము" అని రావణుడు పలికాడు.

దానికి సీత ఒక గడ్డిపోచను రావణునికి తనకు మధ్య పెట్టి, ఇలా పలికింది. "నేను పరస్త్రీని. అబలను. పతివ్రతను. మానవాంగనను. నీవు రాక్షసుడవు. నీయందు నాకు ఏమాత్రం ప్రేమ లేదు. నా తో నువ్వు ఏమి సుఖిస్తావు. నీవు బ్రహ్మదేవుని మనుమడివి అని, కుబేరుడి తమ్ముడిని అని చెప్పుకున్నావు. అలాంటి వాడికి ధర్మ తెలియాలి. చెడు ప్రవర్తన

విడిచి పెట్టాలి. అంతేకాని ఈ ప్రకారం సిగ్గులేకుండా మాట్లాడవచ్చునా!" అని సీత ఏడుస్తూ ఉంది. రావణుడు కూడా కొన్ని దుర్వచనములు మాట్లాడి వెళ్లిపోయాడు." అని మార్కండేయ మహర్షి ధర్మరాజుకు రామాయణ కథను వినిపించాడు.

మహా భారతము, అరణ్య పర్వము,

షష్ఠాశ్వాసము సమాప్తము.

ఓం తత్సత్.